

Innvandrerens Landsorganisasjon
Motzfeldtsgate 1
0197 Oslo

Langesund, 15.11 11

Til:
Helse- og omsorgsdepartementet,
Kommunetjenesteavdelingen,
Postboks 8011 Dep, 0030 Oslo.

INLO hørings svar NOU 2011:11 Innovasjon og omsorg

Vi viser til departementets høringsbrev av 22.07.2011.

INLO er en organisasjon som har som delmål blant annet å "Arbeide for å avskaffe alle innvandreriendtlige og/eller diskriminerende lover, regler og praksiser i samfunnet". Derfor setter vi stor pris på at vi ble invitert til å bidra i denne høringsrunden.

Innvandrerbefolkning er veldig variert og mangfoldig. Mange i denne befolkningsgruppe er stor forbrukere av omsorgstjenester og mange av oss yter omsorgstjenester frivillig, enten i familie eller andre i nære relasjoner.

Vi synes det er positivt at utvalget under punkt 2.1.1 sier:

«advarer mot å kaste vrak på en modell som har vist seg å være levedyktig og ha et godt grep på de store samfunnsmessige endringene som har skjedd i denne perioden. Utvalget har derfor valgt å holde fast på en velferdsmodell med lokalt kommunalt ansvar for omsorgsoppgavene, og har vært mer opptatt av å finne nye tilpasninger og foreta endringer som gjør at vi også i framtida kan basere oss på fellesskapsløsninger, slik mandatet legger til grunn.»

Bare offentlig ansvar for omsorgstjenester eller også offentlig regi?

Under punkt om den Den sjette utfordring leser vi "Framtidens omsorgsutfordringer kan etter utvalgets oppfatning ikke overlates til helse- og sosialtjenesten alene. De må løses med grunnlag i *et offentlig ansvar* som involverer de fleste samfunnssektorer, og ved å støtte og utvikle nye former for engasjement og deltakelse fra familie og lokalsamfunn, organisasjoner og virksomheter. Dette handler minst like mye om hva slags framtidssamfunn vi skal bygge, som hvordan helse- og omsorgssektoren skal utvikle seg."

INLO ser gjerne i fremtiden mer omsorgs -og velferdstjenester i offentlig regi! Mange av innvandrere har opplevdd de negative konsekvenser som privatisering av tjenester har hatt: dårligere arbeidsvilkår og sosial dumping for utenlandske arbeidere og av innvandrere bosatt i Norge.

Hele Kap. 9 i NOU 2011:11, handler om omsorg som næring. INLO vil advare sterk mot kommersialisering av dette feltet. Samtidige ville INLO sett at utvalget skulle nevne noe om bruken av innvandrernes erfaringer fra hjemland, sine nettverk i andre land, ressurser i form av språk og kultur forståelse på dette feltet.

INLO vil også påpeke at mange av store reformer er satt i gang av staten uten at nødvendige midler blir tilført kommunen. Dette setter i fare likeverdige tjenester.

INLO

Innvandrerens landsorganisasjon
Etablert 1994

Motzfeldtsgate 1 N-0187 Oslo
Bankkonto 5083 05 63625

Tlf. 22 17 36 65
Org. nr. 976 223 659

E-post inlo@inlo.no
Web www.inlo.no

Som utvalget, ønsker vi mer engasjement og deltakelse fra familien og fra det sivile samfunnet, men vi advarer mot kommersialisering, som også mange humanitære og frivillige organisasjoner driver når de utfører tjenester for det offentlig

INLO viser til «Veileder til utredningsinstruksen -Likestillingsmessige konsekvenser for personer med innvandrerbakgrunn, samer og nasjonale minoriteter» Kap 4 i veileder peker ut fem typer tiltak eller reformer der en konsekvensanalyse av virkningen for minoritetsbefolkningen er særlig aktuell.

Utvalget har gjort en grundig jobb i forhold til å hente informasjon og tenke ambisiøse tiltak for å møte utfordringer som ventes i Norge i årene som kommer angående omsorg og den nødvendighet til en innovasjon. Etter vår mening denne utredning passer til et samfunn hvor det er minimalt med etniske, religiøse og kulturelle variasjoner. SSB sier: «Innvandrere i Norge består av personer med bakgrunn fra 215 ulike land og selvstyrte regioner. De har kommet hit som flyktninger, som arbeidsinnvandrere, for å ta utdanning eller gjennom familierelasjoner til noen i Norge. I dag er det omlag 600 900 personer bosatt i Norge som enten har innvandret selv (500 000) eller er født i Norge med innvandrerforeldre (100 000). Til sammen utgjør disse gruppene 12,2 prosent av befolkningen...»

Spesielt vil INLO nevne 3 områder i Kap. 4 i veileder som utrederne etter vår mening ikke har anvendt: 1) *tiltak og reformer på samfunnsområder hvor etniske minoriteter har dårligere levekår eller lavere grad av deltakelse.* Eksempler på dette vil være: boligpolitikk, lokal demokrati, helsetjenester. 2) *Tiltak og reformer som berører offentlig tjenesteyting. Dette vil omfatte skole, helse, aldersomsorg, NAV m.m.* 3) *Tiltak og reformer som berører forholdet mellom det offentlig- og privatsfæren.*

INLO kommer med flere kommentarer for å utdype dette samtidig som vi har sett noen tiltak som kan sees gunstige for innvandrerbefolkning, selv om vi setter i tvil om veileder vi nevnet ble anvendt.

1) *Tiltak og reformer på samfunnsområder hvor etniske minoriteter har dårligere levekår eller lavere grad av deltakelse.*

I punkt 2.2.2. «En aktiv senior politikk», tenker utvalget om fremtidens eldre:

«Den nye seniorgenerasjonen vil være stor. Den vil ha bedre utdanning, bedre helse, lengre levealder, bedre boforhold og mer ressurser å møte alderdommen med. Mer enn noen gang tidligere i historien, vil en ressurssterk eldre befolkning med god kjøpekraft prege alle markeder, alle samfunnsinstitusjoner, handel og økonomi, etterspørsel og forbruk – verden over. På den ene siden vil de ha bedre forutsetninger for å klare seg selv enn noen annen generasjon før dem. På den andre siden vil de opptre kravstore overfor velferdssamfunnet. «

INLO setter spørsmålstegn om den eldre innvandrers generasjon ville bli beskrevet på denne måte. Vi viser bl.a. til SSB Inntektsstatistikk for husholdninger: Ulike grupper, 2009 –Tabell 2 Andel personer med vedvarende lavinntekt, etter ulike kjennemerker. Prosent.

2) Tiltak og reformer som berører offentlig tjenesteyting.

INLO har sagt noe om dette under egen punkt «Bare offentlig ansvar for omsorgstjenester eller også offentlig regi?»

3) Tiltak og reformer som berører forholdet mellom det offentlig- og privatsfæren.

Tankene som utvalget kommer med under 2.2.3 «En moderne pårørendepolitikk» kan være gode for en likestilt befolkning og vi er enige om det som utvalget foreslå som karakteristikken for en moderne pårørendepolitikk:

«Utvalget foreslår derfor en ny pårørendepolitikk med seks fortegn:

- Synliggjøring
- Likestilling
- Fleksibilitet
- Veiledning
- Avlastning
- Verdsetting

På dette området vil INLO gjerne sett at det settes nødvendige økonomiske ressurser fra i dag for å forberede innvandrerbefolkning på denne ny pårørendepolitikk slik av våre familier ikke bli skadelidende. Her ville vi gjerne at utvalget skulle foreslå innovasjon fra dagen i dag for at det som utvalget ønsker blir oppfylt. ”En moderne pårørendepolitikk må bygge på likestilling mellom menn og kvinner. Vi ønsker ikke en omsorgspolitik som setter likestillingsarbeidet mange år tilbake”

INLO og «Den andre samhandlingsreformen»:

«Den andre samhandlingsreformen handler like mye om å mobilisere ressurser og setter samspillet med familien, det sosiale nettverket og lokalsamfunnet i sentrum for oppmerksomheten.

Det er nødvendig å tenke nytt om samspillet mellom de offentlige ordningene og det sivile samfunn, utforske de nye formene frivilligheten tar, og sette fokus på alternative arbeidsmetoder, driftsformer og organisering som utfordrer til medborgerskap. Utvalget har valgt å kalle dette prosjektet «Den andre samhandlingsreformen», der blikket rettes mot familie og lokalsamfunn.

En slik reform er basert på næromsorg, medborgerskap og samproduksjon»

INLO ville gjerne ha sett at utvalget skulle ha anvendt «Veileder til utredningsinstruksen - Likestillingsmessige konsekvenser for personer med innvandrerbakgrunn, samer og nasjonale

minoriteter» for å tenke konsekvensen av alt som nevnes under den andre samhandlingsreformen:

«– En nasjonal overenskomst og lokale avtaler om partnerskap mellom offentlig og frivillig virksomhet på omsorgsområdet

- Nye eier- og driftsformer som samvirkeforetak, brukerstyrte ordninger og sosialt entreprenørskap
- Nye arbeidsmetoder og faglige tilnærminger med større vekt på aktiv omsorg, hverdagsrehabilitering, gruppetodikk, kultur og trivsel
- En ny og moderne pårørendepolitikk
- En omsorgstjeneste som organiserer seg inn mot familie og nærmiljø, med satsing på hjemmetjenester, åpne institusjoner og nettverksarbeid»

INLO sette stor pris på at utvalget foreslår at et av målene kan være å la 25 % av den samlede virksomhet i omsorgssektoren bli organisert og drevet som ideell virksomhet innen 2025, så lenge dette ikke setter innvandrerbefolknings rettigheter til side.

Vår organisasjon vil gjerne bli kontaktet for videre samarbeid om noen av tiltakene som utvalget foreslår utformes mer konkret og settes i livet, slik at innvandrerbefolkningsperspektiv ble ivaretatt: INLO ønsker at tiltakene må ta hensyn og utnytte vår kulturelle egenart f. eks språk, nasjonal bakgrunn, religiøs ståsted, m.m.

Med vennlig hilsen

For INLO

Ana Isabel López Taylor

Langesund